TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA : 52636

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye'de işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki denetimsizlik, kuralsızlık, aşırı çalıştırma ve taşeronlaşma düzeni, her gün ortalama 5 ila 7 emekçinin hayatını kaybettiği bir "iş cinayetleri" tablosu yaratmaktadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi'nin resmi ve açık kaynak verilerine göre, 2026 yılının yalnızca ilk 9 ayında en az 1.735 işçi çalışırken yaşamını yitirmiştir. Yılın her ayında 150 ila 230 arasında değişen can kayıpları; inşaat, madencilik, metal, taşımacılık ve tarım işkollarında güvencesiz çalışmanın ulaştığı vahim boyutu gözler önüne sermektedir.

Önlenebilir nitelikte olan iş kazalarının can almaya devam etmesinin merkezinde, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun piyasacı bir mantıkla işletilmesi yer almaktadır. İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin maaşlarını doğrudan denetlemekle mükellef oldukları işverenden alması, uzmanların mesleki bağımsızlığını tamamen ortadan kaldırmakta; eksiklikleri raporlayan uzmanların işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya kalmasına yol açmaktadır.

Bunun yanı sıra, kamu ve özel sektörde maliyet düşürme amacıyla yaygınlaştırılan alt işveren (taşeron) zincirleri, iş güvenliği sorumluluğunu belirsizleştirmekte, Çalışma Bakanlığı iş müfettişlerinin sahada habersiz teftiş sayısının yetersizliği patronlara denetimsizlik zırhı sağlamaktadır.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılının ilk 10 ayı itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Bakanlığınız kayıtlarına yansıyan toplam ölümlü ve ağır yaralanmalı iş kazası sayısı kaçtır? Hayatını kaybeden işçilerin yaş, cinsiyet ve iş kollarına göre dağılımı nedir?
2. Söz konusu dönemde hayatını kaybeden işçilerin kaçı çocuk işçi, kaçı göçmen/mülteci işçi ve kaçı 65 yaş üzeri emekli işçidir?

3. Türkiye genelinde faaliyet gösteren tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işyerlerine yönelik 2026 yılı içerisinde İş Teftiş Kurulu müfettişlerince kaç fiziki ve habersiz denetim gerçekleştirilmiştir? Denetimler neticesinde iş güvenliği mevzuatına aykırılık sebebiyle faaliyeti durdurulan işyeri sayısı kaçtır?
4. İş güvenliği uzmanlarının işverene olan ekonomik bağımlılığını sonlandırmak, ücretlerin Bakanlık veya SGK bünyesinde kurulacak bağımsız bir havuzdan ödenmesini sağlamak üzere kanuni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
5. Ölümlü iş kazalarında sorumluluğu bulunan asıl işveren ve alt işveren yetkililerine yönelik cezaların caydırıcılığının artırılması, Türk Ceza Kanunu kapsamında "olası kastla insan öldürme" hükümlerinin uygulanabilmesi için Adalet Bakanlığı ile yürütülen bir çalışma var mıdır?
6. Kamuda ve özel sektörde iş kazalarını ve iş cinayetlerini artıran en temel yapısal faktör olan taşeron (alt işveren) çalıştırma modelinin tamamen yasaklanmasına dair bir eylem planınız bulunmakta mıdır?